

ΧΑΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ, ΧΑΣΑΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Του Νικολάου Λ. Μωραΐτη. Ph.D.

Εισαγωγή.

Μετά από τις αιφνίδιες διεκδικήσεις της Τουρκίας επί του Αιγαίου γεννάται το εξής ερώτημα: Σε ποιόν ανήκει το Αιγαίο;

Φυσικά, αν ακολουθήσουμε τους παραδεδομένους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, κατά τους οποίους ο λαός, το έθνος αποτελεί τον κυρίαρχο παράγοντα κατοχής μιας περιοχής, αναμφισβήτητα διαπιστώνει κάποιος ακόμα και ο πλέον κοινός νους ότι, με βάση την ιστορία, το Αιγαίο ανήκει από δημιουργίας του στους Έλληνες.

Γεωλογική Διαμόρφωση, Ονομασία & Ελληνική Μυθολογία.

Ας δούμε πρώτα τι είναι το Αιγαίο. Σύμφωνα με τους γεωλόγους, εδώ και πολλά εκατομμύρια χρόνια το Αιγαίο γεννήθηκε από τη μητέρα Αιγηίδα. Υπήρξε μια συμπαγής ξηρά, που κάλυπτε το σημερινό χώρο, ο οποίος μεταγενέστερα κατακερματίστηκε και καταποντίστηκε στη μεγάλη Τιθηίδα θάλασσα, ένεκα γιγάντιων γεωλογικών συσπάσεων και καταστροφών του γήινου φλοιού. Λόγω αυτού του γεγονότος, η θάλασσα κάλυψε όλες τις ρωγμές, τις χαράδρες, τα ρήγματα και τις διάφορες εκτάσεις, με αποτέλεσμα να παραμείνουν έξω από την επιφάνεια οι κορυφές των βουνών, που αποτέλεσαν και αποτελούν τα σημερινά γραφικά νησιά του. Αυτή είναι, σε γενικές γραμμές, η γεωλογική διαμόρφωση του Αιγαίου Πελάγους.

Σχετικά με την ονομασία του υπάρχουν πολλές εκδοχές και ετυμολογίες, αλλά η πιο πιθανή είναι ότι το θέμα «αιγ» έχει ινδική = σανσκριτική προέλευση και σημαίνει γρήγορη και ορμητική κίνηση. Αιγαίο, λοιπόν, είναι η θάλασσα εκείνη που μαστίζεται από τρικυμίες και θύελλες.

Η κάθοδος των ανθρώπων στο Αιγαίο διαπιστώνεται από τους πανάρχαιους χρόνους και συνοδεύεται από διάφορους μύθους, που έχουν διασωθεί μέχρι σήμερα. Ο πιο γνωστός και ο πιο χαρακτηριστικός είναι ο περίφημος μύθος του Θησέα. Σύμφωνα με αυτόν, ένας νέος που ονομαζόταν Θησέας ζούσε στην αρχαία πόλη της Τροιζήνας. Ο παππούς του ήταν ο βασιλιάς Πιθθέας, άρχοντας εκείνης της περιόδου. Η μητέρα του ονομαζόταν Αίθρα. Τον πατέρα του, τον Αιγαία, ο Θησέας δεν τον είχε γνωρίσει ποτέ. Ήταν μονάρχης, ασχολείτο περισσότερο με τα κοινά και δεν διέθετε χρόνο για την οικογένειά του. Αυτή την εξήγηση, έδινε, τουλάχιστον, η μητέρα του στον Θησέα κάθε φορά που ο ίδιος τη ρωτούσε για τον πατέρα του που βασίλευε στην Αττική και διέμενε στην Αθήνα, την πιο ξακουστή πόλη εκείνης της περιόδου. Στην επιμονή του Θησέα να μεταβεί στην Αθήνα για να συναντήσει τον πατέρα του, η μητέρα του τού αντέτεινε ότι δεν ήταν ακόμη ώριμος στην ηλικία. Αυτή την παραγγελία είχε δώσει ο Αιγαίας στην Αίθρα, ότι δηλαδή δεν έπρεπε να αφήσει τον Θησέα να έρθει στην Αθήνα, αν δεν γινόταν ένας γενναίος άνδρας, ώριμος στην ηλικία.

Κάποτε ήρθε η στιγμή να μεταβεί ο Θησέας στην Αθήνα. Αυτή η πρώτη μετάβασή του υπήρξε ιστορική, γιατί, καθοδόν, δια θαλάσσης, προς συνάντηση του Αιγαία, που έγινε ύστερα από υπόδειξη του Πιθθέα, απάλλαξε την Επίδαυρο από τον περίφημο κακούργο Περιφήτη, την Κόρινθο από τον

φοβερό Σίνη, τα Μέγαρα από το ληστή Σκείρωνα και την Αττική από τον κακούργο Προκρούστη, που δρούσε στην περιοχή του Δαφνίου. Η συνάντηση με το γέροντα Αιγαία, που ανεγνώρισε το γιο του, έγινε σε πολύ συγκινητική ατμόσφαιρα.

Την ίδια χρονική περίοδο υπήρχε συνήθεια η Αθήνα να στέλνει κάθε χρόνο επτά νέους και επτά νέες στην Κρήτη, για να τους κατασπαράξει ο Μινώταυρος. Αυτός ήταν ένα φοβερό τέρας, με μορφή ανθρώπου και σώμα ταύρου, και τον έτρεφε ο βασιλιάς της Κρήτης Μίνωας, επειδή, όταν έστειλε το γιο του Ανδρόγεο στην Αθήνα, να λάβει μέρος στους αγώνες της εποχής εκείνης στους οποίους και νίκησε, στη συνέχεια τον έχασε σε ένα κυνήγι στην Αττική, όπου τον κατασπάραξε ένας άγριος ταύρος.

Μετά από αυτό το γεγονός, ο Μίνωας κήρυξε πόλεμο στην Αθήνα και, σε ανάμνηση του γιου του Ανδρόγεου, ανάγκασε τους Αθηναίους να στέλνουν κάθε χρόνο τους 7 νέους και τις 7 νέες στην Κρήτη για να τους κατάβροχθίζει ο Μινώταυρος. Η επιλογή γινόταν με κλήρο και την ημέρα της αναχώρησής τους οι κοπετοί, οι θρήνοι και οι αναστεναγμοί ήταν απερίγραπτοι.

Όταν ο Θησέας αντίκρισε αυτή τη σκηνή και πληροφορήθηκε τα σχετικά με τον Μινώταυρο και για αυτή τη συνήθεια, που λάμβανε χώρα ήδη επί τρία συνεχή έτη, ανακοίνωσε στον πατέρα του Αιγαία ότι θα πήγαινε ο ίδιος στην Κρήτη για να σκοτώσει το Μινώταυρο και να απαλλάξει την Αθήνα από αυτή τη φοβερή περιπέτεια.

Ο Αιγαίας, όπως ήταν φυσικό, αντέδρασε με κάθε τρόπο. Τελικά, όμως, ενέδωσε στην αξίωση του γιου του που του δήλωσε απερίφραστα ότι, αφού θα επιλέγονταν εκείνη τη χρονιά έξι νέοι, ο έβδομος θα ήταν ο ίδιος. Έτσι κι έγινε. Κατά την αναχώρηση του πλοίου για την Κρήτη ο Αιγαίας υπέδειξε στον Θησέα ότι, αν σκότωνε τον Μινώταυρο στην επιστροφή προς Αθήνα να κατέβασε τα μαύρα πανιά του πλοίου και να ανέβαζε λευκά ώστε, όταν ο ίδιος θα τα έβλεπε από την παραλία, να ήξερε ότι γυρίζει νικητής. Ο Θησέας του το υποσχέθηκε.

Ο Θησέας πήγε στην Κρήτη, σκότωσε το τέρας, αλλά στην επιστροφή ξέχασε να αλλάξει το χρώμα των πανιών και έτσι, όταν ο Αιγαίας από το Σούνιο αντίκρισε το καράβι με μαύρα πανιά, απελπίστηκε τόσο πολύ ώστε έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε. Από τότε, στη μνήμη του ονομάστηκε το πέλαγος Αιγαίο.

Το Αιγαίο υπήρξε η πατρίδα και η κατοικία πολλών Θεών της Αρχαίας Ελλάδας. Ο Ποσειδώνας, ο θεός της θάλασσας, βασίλευε στο Αιγαίο, στα πιο βαθιά νερά του, στις Αιγές, όπου και υπήρχαν τα αιώνια και εξαιρετικά ανάκτορά του, που, κατά τον Όμηρο, «ήταν κτισμένα από αστραφτερό χρυσό». Η Αφροδίτη, η θεά του κάλλους και του έρωτα, αναπήδησε από τους αφρούς του Αιγαίου, ενώ ο Απόλλωνας, ο θεός του φωτός, της ποίησης και της μουσικής γεννιέται στην ιερή Δήλο. Τα βάρη του Αιγαίου είναι γεμάτα από θαλάσσιες αρχαιότητες, από Τρίτωνες και Νηρηίδες, που συνοδεύουν τα ελληνικά πλοία στα ταξίδια τους, για να τα προστατεύσουν από τις τρικυμίες και τους πειρατές.

Το Αιγαίο, όμως, δεν είναι μόνο η κατοικία των Θεών του Ολύμπου, αλλά το διέπλευσαν και οι πιο μεγάλοι ήρωες της Αρχαίας Ελλάδας, όπως ο Ηρακλής και ο Ιάσων. Πιο συγκεκριμένα, ο Ηρακλής διαπλέει δύο φορές το Αιγαίο για να φέρει στις Μυκήνες τη ζώνη της Ιπολύτης, της Βασίλισσας των Αμαζόνων στη Μικρά Ασία, την πρώτη φορά και τη δεύτερη για να τιμωρήσει το Βασιλιά της Τροίας Λαομέδοντα, που κατέστρεψε την πόλη του.

Ο Ιάσωνας ηγείται της επιτυχούς Αργοναυτικής Εκστρατείας προς την Κολχίδα του Ευξείνου Πόντου για να αρπάξει το Χρυσόμαλλο Δέρασ. Βέβαια, όλα τα παραπάνω αποτελούν μύθους, πλην όμως, πολλοί από αυτούς, κάτω από το μυθικό μανδύα, καλύπτουν ιστορικά γεγονότα που αναφέρονται στους πανάρχαιους αγώνες των παλαιότερων κατοίκων της ηπειρωτικής Ελλάδας για την κατάκτηση του Αιγαίου Πελάγους και την επέκταση αυτών προς τις γύρω χώρες για αποικιακούς και εμπορικούς σκοπούς.

Ιστορική Εξέλιξη για την Στήριξη των Εθνικών Θέσεων.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αυτή η ιστορία της αποικίσεως του Αιγαίου είναι πολύ παλιά. Μπορούμε να πούμε ότι, οι παλαιολιθικοί άνθρωποι σπάνια είχαν αφήσει ίχνη στο χώρο αυτό, όμως η νεολιθική του αποίκιση είναι πυκνότερη και τα ευρήματά της φθάνουν στη Θεσσαλία, μέχρι το 7000 π.Χ.

Αργότερα διακρίνονται σειρές φυλών, στις οποίες οι Έλληνες δίνουν τα ονόματα των Πελασγών, Λελέκων, κλπ., και που θεωρούνται ως προελληνικά φύλα, δηλαδή άσχετα με τους Έλληνες, που άρχισαν να εμφανίζονται συμπαγώς το 2.000 π.Χ., και κατακλύζουν, ως κυρίαρχα στοιχεία που υπέταξαν και απορρόφησαν τους προέλληνες, τόσο στις ανατολικές ακτές, όσο και στις Μικρασιατικές, καθώς επίσης και στα πολυάριθμα νησιά. Μπορεί να πούμε

λοιπόν χωρίς καμία επιφύλαξη ότι το 1.500 π.Χ. το Αιγαίο είχε καταστεί ελληνική λίμνη είτε διότι οι Έλληνες από την ηπειρωτική Ελλάδα προωθήθηκαν και εγκαταστάθηκαν στη Μικρά Ασία είτε, όπως υποστηρίζουν μερικοί ιστορικοί, το αντίστροφο, ή, όπως υποστηρίζουν κάποιοι άλλοι, ταυτόχρονα, κατεβαίνοντας στον Αιγιατικό χώρο, σε δύο σκέλη.

Έτσι, στον ελληνικό χώρο, από τη νεολιθική εποχή εγκαταστάθηκε ένας κλάδος της Μεσογειακής φυλής που κατόρθωσε να αφομοιώσει και να συγχωνεύσει τα εκάστοτε φύλα που είχαν εισβάλλει και είχαν εγκατασταθεί στο χώρο αυτό. Μεταξύ αυτών και τους Έλληνες. Πιο ακριβές, λοιπόν είναι να υποστηριχθεί ότι οι σημερινοί Έλληνες είναι απόγονοι των αρχαιοτάτων εκείνων κατοίκων και οι ελληνικές ρίζες δεν ανάγονται στο βάθος των 3.000 μόνο χρόνων από σήμερα, αλλά και σε ακόμα μακρύτερο χρονικό διάστημα, όπως είδαμε παραπάνω, μέχρι του 7.000 π.Χ., δηλαδή μέχρι των αρχικών νεολιθικών ανθρώπων, ίχνη των οποίων βρίσκουμε συχνάκις.

Το Αιγαίο, λοιπόν, είναι ελληνική θάλασσα από την απώτατη εκείνη εποχή και ο Αιγαίος πολιτισμός, ο οποίος αναπτύχθηκε από τις πρώτες εποχές του μετάλλου, είναι καθαρά ελληνικός πολιτισμός. Ανεξάρτητα, όμως, αν αυτή η θεωρία είναι σωστή ή όχι, τουλάχιστον από το 1500 π.Χ. το Αιγαίο αποτελούσε, πλέον, το κέντρο του Ελληνισμού. Ένα πέταλο από ακτές κατοικημένες από Έλληνες περιέβαλε τη στενή αυτή, αλλά τόσο καίριας σημασίας, θάλασσα. Το άνοιγμα του πετάλου το έφραζε η Κρήτη, επίσης ελληνική χώρα. Και τη θάλασσα στο εσωτερικό του πετάλου τη γέμιζαν ισχυρές ελληνικές εστίες, εγκατεστημένες στα αναρίθμητα νησιά της. Αυτή υπήρξε η εθνολογική σύνθεση του Αιγαίου.

Την εποχή της Αρχαίας Ελλάδας έχουν δημιουργηθεί τρία μεγάλα κράτη στο Αιγαίο: το ναυτικό βασίλειο της Κρήτης, το αχαϊκό βασίλειο των Μυκηνών και η ναυτική ηγεμονία των Αθηνών, καθένα από τα οποία έχει να παρουσιάσει ένα ξεχωριστό πολιτισμό: τον Μινωικό ή κρητικό, τον Μυκηναϊκό ή αχαϊκό και τον Ιωνικό ή κλασσικό, οι οποίοι άφησαν έπος στην ιστορία του παγκόσμιου πολιτισμού.

Από αυτά τα κράτη, η ναυτική ηγεμονία των Αθηνών υπήρξε το δημιουργήμα των νικηφόρων πολέμων της Ελλάδας απέναντι στην επιτεθείσα Περσική Αυτοκρατορία. Με πρωτεύουσα την Αθήνα περιλάμβανε στους κόλπους της τα περισσότερα κράτη της Στερεάς Ελλάδας, ολόκληρο το Αιγαίο με τα νησιά του και τις πολυπληθείς ελληνικές παροικίες Μακεδονίας, Θράκης και

Μικράς Ασίας. Εκείνη την περίοδο το Αιγαίο Πέλαγος είχε μεταβληθεί σε μια ελληνική λίμνη, ή, μάλλον, σύμφωνα με τον Πλάτωνα, σε «ένα έλος, πέριξ του οποίου οι Έλληνες έζων ζωήνβατράχων»

Στη συνέχεια η ηγεμονία των Αθηνών ενεπλάκη σε διαμάχη με τη μεγάλη δύναμη της Σπάρτης που είχε διάρκεια 27 χρόνια. Όλοι γνωρίζουμε τον Πελοποννησιακό πόλεμο που είχε ως συνέπεια τη διάλυση της ηγεμονίας των Αθηνών, ύστερα από την ολοσχερή καταστροφή του στόλου της στους Αιγός ποταμούς, κοντά στον Ελλήσποντο. Ακολουθεί η ηγεμονία της Σπάρτης και έπεται η ηγεμονία των Θηβών. Αποτέλεσμα αυτής της εμφύλιας διαμάχης ήταν επανεμφάνιση των Περσών με τους στόλους των Φοινίκων στο Αιγαίο, οι οποίοι από την εποχή του Κίμωνα είχαν εκδιωχθεί και αποβληθεί από τους Αθηναϊκούς στόλους.

Αυτό όμως δεν κρατάει για πολύ καιρό διότι, όταν ο Μέγας Αλέξανδρος δημιούργησε την Ελληνομακεδονική αυτοκρατορία, και κατέλυσε οριστικά τη ναυτική δύναμη των Περσών, το Αιγαίο έγινε πάλι «ελληνική θάλασσα». Ακολούθησε μια νέα κατάσταση στη Μεσόγειο· εμφανίστηκε η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, και η Ελλάδα, η Μακεδονία και η Μικρά Ασία καθίστανται επαρχίες της. Όταν η πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη, το Αιγαίο προσλαμβάνει μια ιδιαίτερη σημασία και γίνεται ο προθάλαμός της, στον οποίο κατέληγαν όλες οι θαλάσσιοι οδοί του απέραντου Ρωμαϊκού κράτους. Από τον 6^ο αι. π.Χ. το Ανατολικό Ρωμαϊκό Κράτος καθίσταται ομοιογενές, δηλαδή Ελληνικό και αυστηρά ορθόδοξο, δηλαδή η Ελληνική Βυζαντινή Αυτοκρατορία και έτσι ο Αιγαίο πάλι καθίσταται ελληνική θάλασσα. Χαρακτηριστική την περίοδο εκείνη ήταν η ενέργεια του Αυτοκράτορα Ιουστινιανού που καθιέρωσε την ελληνική ως επίσημη γλώσσα της Ελληνικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, καταργώντας τη Ρωμαϊκή.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι το Αιγαίο είναι ένα ενδιάμεσο πέλαγος, μεταξύ της Μεσογείου και της Μαύρης θάλασσας, όπως και μεταξύ της Ευρώπης και της Ασίας. Υπήρξε ανέκαθεν μια γέφυρα που συνδέει τις δύο αυτές σημαντικές θάλασσες και τις δύο ηπείρους. Με αυτό τον τρόπο, από αρχαιοτάτων χρόνων, γίνεται το σταυροδρόμι λαών και πολιτισμών.

Πιο σπουδαία είναι η εμπορική και στρατηγική σημασία του Αιγαίου. Συνδέει εμπορικώς τη Μικρά Ασία με την Ευρώπη. Ταυτόχρονα διασχίζεται από τον εμπορικό δρόμο, ο οποίος φέρει τα προϊόντα της Μαύρης θάλασσας στην Ανατολική και τη Δυτική Μεσόγειο και από εκεί, μέσω του

Σουέζ και του Γιβραλτάρ, στους ωκεανούς. Ανάλογη είναι και η στρατηγική σημασία του. Είναι γεγονός ότι όποιος έχει υπό τον έλεγχό του το Αιγαίο, μπορεί να παρενοχλεί και να αποκόπτει την εμπορική οδό της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου. Μπορεί, επίσης, να ελέγχει τη μεγάλη αρτηρία του Σουέζ και Γιβραλτάρ. Ορθώνεται, ακόμα, μπροστά στα Δαρδανέλια και είναι σε θέση να εξουδετερώνει τη στρατηγική σημασία τους. Τα στενά των Δαρδανελλίων αποτελούν πράγματι στρατηγική θαλάσσια πύλη επικοινωνίας της Ρωσίας με τη Μεσόγειο και τους Ωκεανούς. Το Αιγαίο, όμως, μπορεί να εξουδετερώσει τη στρατηγική δυνατότητα των Δαρδανελλίων διότι είναι σε θέση να παίξει παρόμοιο στρατηγικό ρόλο. Για το λόγο αυτό μια τέτοια στρατηγική και εμπορική σημασία του Αιγαίου αποτέλεσε πάντοτε το μήλον της έριδας μεταξύ των διαφόρων χωρών που έχουν μεγάλα συμφέροντα στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Έτσι, ακριβώς, από αρχαιολάτων χρόνων μέχρι σήμερα, ήταν πεδίο συγκρούσεων και ανταγωνισμών. Η εμπορική και στρατηγική του σημασία έκαναν κάθε τόσο να εμφανίζονται ανταγωνιστές και διεκδικητές. Πολλές φορές πετύχαιναν να το θέσουν υπό έλεγχο δικό τους, αλλά ύστερα από μεγάλο ή μικρό διάστημα αποκαθίστατο η Ελληνική κυριαρχία.

Πιο κάτω θα αναφερθούμε, σε γενικές γραμμές, στις προσπάθειες για τον έλεγχο του Αιγαίου Πελάγους, διαχρονικά.

Πρώτη δύναμη ήταν οι Τρώες, που εμφανίστηκαν γύρω στα 1.200 π.Χ. Αν και μιλάμε για Τρώες, θα πρέπει να αναφέρουμε στο σημείο αυτό ότι πολλοί ιστορικοί διατείνονται ότι οι Τρώες υπήρξαν Έλληνες. Από τη μια πλευρά οι Έλληνες έπαιξαν ενεργητικό ρόλο, ιδρύοντας στην περιοχή εκείνη με τον Τρωικό Πόλεμο, ένα ισχυρό προγεφύρωμα στη Μικρά Ασία, μέσω του οποίου απλώθηκαν στην Ιωνία. Αλλά, αντίστροφα, και οι Τρώες, ελέγχοντας τον Ελλήσποντο από τον οποίο κατέρχονταν τα καράβια από τη Μαύρη Θάλασσα, ήθελαν να επιβάλλουν τον εμπορικό και στρατηγικό τους έλεγχο στο Αιγαίο. Η πανελλήνια, όμως, εκστρατεία του Τρωικού Πολέμου απάλλαξε την ελληνική θάλασσα από την επιβολή αυτή των Τρώων και απελευθέρωσε τα στενά.

Δεύτερη δύναμη ήταν οι Πέρσες, οι οποίοι, κατακτώντας όλη τη Μικρά Ασία έφθασαν, τον 5^ο αιώνα, στις ακτές του Αιγαίου. Κατέλαβαν την Ιωνία, χωρίς όμως να μπορούν να μεταβάλλουν την εθνολογική της σύνθεση. Αλλά όταν επιχειρήσαν να ελέγξουν όλο το πέλαγος, κατακτώντας και τη Δυτική του

ακτή, ηττήθηκαν κατά τους Μηδικούς Πολέμους. Αργότερα, ο Μέγας Αλέξανδρος, τους εκδίωξε από την Ανατολική ακτή. Έτσι και πάλι το Αιγαίο έγινε ελληνική λίμνη.

Τρίτη δύναμη ήταν οι Ρωμαίοι, που έθεσαν το Αιγαίο κάτω από τον πολιτικό τους έλεγχο, επί 5 αιώνες. Ποτέ όμως δεν έπαυσε να είναι εθνολογικά ελληνικό.

Η περίοδος του Βυζαντίου, που όπως αναφέραμε παραπάνω, υπήρξε καθαρά Ελληνική-Βυζαντινή Αυτοκρατορία, μετέτρεψε και πάλι το Αιγαίο σε ελληνική λίμνη εθνολογικά, οικονομικά και πολιτικά.

Τέταρτη δύναμη ήταν οι Άραβες, γύρω στον 7^ο αιώνα. Επί τρεις συνεχείς αιώνες προσπαθούσαν να εκπορθήσουν το Αιγαίο με τους στόλους τους. Αλλά γύρω στο 672 μ.Χ. έπαθαν πανωλεθρία μπροστά στα τείχη της Κωνσταντινουπόλεως, χάρη στο μυστικό όπλο των Βυζαντινών, «το υγρό πυρ», που κατέκαψε τα πλοία τους. Τελικά κατόρθωσαν να το εκπορθήσουν, γύρω στα 825 μ.Χ. Αυτή την εποχή το Αιγαίο δοκίμασε μεγάλες συμφορές και η δεύτερη πόλη της αυτοκρατορίας, η Θεσσαλονίκη, καταστράφηκε μέσα σε μια επιδρομή. Όμως, το 961 μ.Χ., ο Νικηφόρος Φωκάς κατέλαβε την Κρήτη και απομάκρυνε έτσι τον αραβικό κίνδυνο, αφού κατέστρεψε τις βάσεις των Αράβων. Με αυτό τον τρόπο το Αιγαίο απέκτησε και πάλι τον εθνολογικό του χαρακτήρα. Έγινε και πάλι ελληνική λίμνη.

Πέμπτη δύναμη ήταν οι Ιταλοί, κυρίως οι Βενετοί και οι Γενοβέζοι. Από τον 11^ο αιώνα τα πλοία τους άρχισαν να διεισδύουν στο Αιγαίο και να αναλαμβάνουν βαθμιαία τον εμπορικό του έλεγχο. Αυτή η δύναμη συμπληρώθηκε από τους Φράγκους, οι οποίοι, το 1204 μ.Χ. κατέλυσαν τη Βυζαντινή αυτοκρατορία. Το Αιγαίο πολιτικά έπαυσε να είναι ελληνικό, ενώ οι Βενετοί κατελάμβαναν πολυάριθμα νησιά και εγκαθίσταντο στην Κρήτη και την Πελοπόννησο. Έτσι η εμπορική διείσδυση μετατράπηκε σε κατάκτηση. Απλά δεν έπαυσε εθνολογικά και πολιτικά αυτή η θάλασσα να είναι ελληνική.

Στη συνέχεια εμφανίστηκαν οι Τούρκοι. Σε αυτή την επεκτατική ορμή οι Οθωμανοί Τούρκοι κατέλαβαν όλη τη Μικρά Ασία και μετά την βασιλίδα των πόλεων, την Κωνσταντινούπολη, στις 29 Μαΐου 1453, αφού προηγουμένως είχαν εξαπλωθεί σε ολόκληρη την ηπειρωτική Ελλάδα. Στη συνέχεια έδιωξαν τους Βενετούς από την Κρήτη (1646-1669) και την Πελοπόννησο (1684-1699) και έτσι το Αιγαίο πολιτικά βρέθηκε κάτω από τον πλήρη έλεγχό τους. Παρά τους διωγμούς, τις λεηλασίες, τις σφαγές και τους εμπρησμούς με στόχο την

αλλοίωση του εθνολογικού χαρακτήρα της περιοχής –κάτι παρόμοιο συμβαίνει σήμερα και με την Κύπρο –το ελληνικό στοιχείο είχε πάντα τη δεσπόζουσα εθνολογική και οικονομική παρουσία, στοιχεία που συνετέλεσαν τα μέγιστα στην έκρηξη της Επανάστασης του 1821, για την αποτίναξη του τουρκικού ζυγού. Άλλωστε, δε θα πρέπει να λησμονούμε ότι, αν η κατοχή ήταν πλέον των 400 ετών, εντούτοις ο κατακτητής δεν κατέστη δυνατόν να αλλοιώσει τον εθνολογικό χαρακτήρα των Ελλήνων.

Κατά τη διάρκεια της Τουρκικής κατοχής εμφανίσθηκε και άλλη δύναμη, η Ρωσία, η οποία ήθελε να επιβάλει τη δική της ναυτική πολιτική στη Μεσόγειο. Για πρώτη φορά, το 1768, εμφανίστηκε ο Ρωσικός στόλος στη Μεσόγειο. Ακολούθησε μια σειρά συμβάσεων μεταξύ Ρωσίας-Τουρκίας κατά τις οποίες η Οθωμανική Αυτοκρατορία δέχθηκε πολλά κτυπήματα από τους Ρώσους, γιατί αυτοί είχαν ως κύριο στόχο τους το Αιγαίο Πέλαγος. Το 1770 στη ναυμαχία του Τσεσμέ πυρπολήθηκε ολόκληρος ο Τουρκικός στόλος. Το 1774 συνάφθηκε η Συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή και ο Ρωσικός στόλος κυριάρχησε στην ελληνική θάλασσα. Όμως, βαθμιαία, έχασαν τον έλεγχο, διότι εμφανίσθηκαν και άλλες ναυτικές δυνάμεις, οι Άγγλοι και οι Γάλλοι.

Με την εμπορική ναυτική παρουσία των Ελλήνων εμπόρων και ναυτικών, ιδίως στην Ύδρα, Σπέτσες, Ψαρά, Άνδρο, Μύκονο, Μήλο, Κάσο κλπ., άρχισε η πρώτη αντίδραση για την αποτίναξη του τουρκικού ζυγού, και τελικά το Ελληνικό Γένος επαναστάτησε κατά των Τούρκων το 1821. Αυτή την περίοδο το Αιγαίο Πέλαγος έπαιξε πρωτεύοντα ρόλο, γιατί μέσα από αυτή τη θάλασσα, οι ελληνικοί στόλοι μπόρεσαν να ελέγχουν τις θαλάσσιες επικοινωνίες, να εξασφαλίζουν τον εφοδιασμό των μαχόμενων Ελλήνων και να φέρουν τεράστια εμπόδια στον Τουρκικό και μετέπειτα στον Αιγυπτιακό στόλο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, παρ' ολίγον να καταπνιγεί η Επανάσταση των Ελλήνων, αλλά τελικά σώθηκε χάρις στη Ναυμαχία του Ναυαρίνου της 29^{ης} Οκτωβρίου 1827, κατά τη διάρκεια της οποίας οι ενωμένοι στόλοι της Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας κατέστρεψαν τον ισχυρό στόλο των Αιγυπτίων. Στις 22 Ιανουαρίου 1830 ιδρύθηκε με ανεξάρτητο Πρωτόκολλο το κράτος των Ελλήνων.

Έκτοτε άλλαξε η σειρά των διεκδικήσεων. Η νέα δύναμη που εμφανίσθηκε ήταν οι Έλληνες οι οποίοι με τη σύσταση του νέου Ελληνικού Κράτους επιδόθηκαν σε μια σειρά αγώνων και θυσιών για να μεταβάλουν την κατά-

σταση στη θάλασσα, να την αποσπάσουν από τα χέρια των Τούρκων και να τη θέσουν υπό τον πλήρη έλεγχό τους. Και έτσι έγινε. Βεβαίως αρχικά την κυριαρχία του Αιγαίου εκείνη την περίοδο την είχαν οι νικήτριες δυνάμεις της Ναυμαχίας του Ναυαρίνου, δηλαδή η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία, αλλά η Ελλάδα με τη σειρά της επέκτεινε την κυριαρχία της κατά μήκος των ακτών του Αιγαίου Πελάγους.

Με την απόκτηση της ανεξαρτησίας, στο Ελληνικό κράτος υπάχθηκαν η Εύβοια, οι Κυκλάδες και οι Βόρειες Σποράδες. Το 1881, με την προσάρτηση της Θεσσαλίας, οι ακτές της Ελλάδος επεκτάθηκαν μέχρι των εκβολών του Αλιάκμονα, ενώ το καθεστώς των νήσων του Αιγαίου παρέμενε αδιατάρακτο. Το 1911 όμως εμφανίσθηκε μια νέα δύναμη, η Ιταλία, η οποία, ύστερα από σύντομο νικηφόρο αγώνα με την Τουρκία, κατέλαβε τα Δωδεκάνησα.

Το 1912 εξερράγη ο Βαλκανικός Πόλεμος κατά των Τούρκων και η Ελλάδα που πολέμησε στο πλευρό των Βαλκανικών χωρών και ύστερα από μια σειρά στρατιωτικών επιτυχιών κατέλαβε τη Λήμνο, Σαμοθράκη, Λέσβο, Χίο, Σάμο, Ίμβρο, Ικαρία, Τένεδο κλπ. Παράλληλα έγινε κυρίαρχος των περισσότερων εδαφών της. Έτσι, το 1905 με την Επανάσταση στο Θέρισο ενσωματώθηκε η Κρήτη με την Ελλάδα και στη συνέχεια, με την έκρηξη του Βαλκανικού Πολέμου, τον Φεβρουάριο του 1912, η Θεσσαλονίκη, στις 29 Ιουνίου 1915, η Καβάλα, στις 4 Οκτωβρίου 1919 η Ξάνθη. Παράλληλα, έγινε απόβαση των Ελληνικών δυνάμεων στη Σμύρνη και ο Ελληνικός Στρατός, εκείνη την περίοδο του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, με εντολή των Μεγάλων Δυνάμεων Αγγλίας, Γαλλίας και Αμερικής, έφθασε στα ενδότερα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας μετά την επιτυχή απόβαση στη Σμύρνη, ενώ, για πρώτη φορά, από το 1453, η Κωνσταντινούπολη, το Νοέμβριο του 1918, τίθετο υπό συμμαχικό έλεγχο και για πρώτη φορά Ελληνικός στρατός αποβιβάζεται στην προκυμαία της Κωνσταντινουπόλεως, σε ατμόσφαιρα συγκινητικής έξαρσης.

Στο σημείο αυτό αξίζει να παραθέσουμε το εξής απόσπασμα από τις ιστορικές σημειώσεις του Αλέξανδρου Δαμιανού. «... Από του 1911 όμως, ο αγών εφαινετο καθαρά, ότι έκλεινε υπέρ της Αντάντ. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, φοβούμενος μήπως ο πόλεμος λήξει χωρίς κανένα όφελος, σπεύδει να παράσχει πάσα βοήθειαν προς τους συμμάχους. Καταφεύγει εις την Κρήτην και εκείθεν εις την Θεσσαλονίκην, όπου ηγηθείς επαναστατικής Κυβερνήσεως με συναρχηγούς τον Στρατηγόν και τον Ναύαρχον Κουντουριώτην, τάσσεται παρά το πλευρόν των συμμάχων. Τη βοήθεια των Γάλλων ο Βενιζέλος

φθάνει εις Αθήνας, ενώ ο Βασιλεύς Κωνσταντίνος και ο Διάδοχος κατ'απαίτησιν των συμμάχων φεύγουν για την Ελβετίαν. Στον θρόνο μένει ο υιός του Αλέξανδρος. Τα Ηνωμένα Ελληνοσυνμμαχικάστρατεύματα υπό τον Γάλλο Φρανσέ Ντ' Εσπεραίσουντρίβουν τους Γερμανούς και Βούλγαρους προς Βορράνκαι τους Τούρκους προς Ανατολάς». Είναι η πρώτη συμμαχική Νίκη. Η συνέχεια είναι γνωστή. Μπορούμε να πούμε ότι η Γερμανία δεν ηττήθηκε, αλλά αναγκάσθηκε, μετά την έξοδο της Αμερικής στον πόλεμο και την ήδη διακρινόμενη εσωτερική αντίδραση του Γερμανικού Στρατού, να παραδοθεί. Η φθινοπωρινή επίθεση του Στρατάρχη Φως ανάγκασε τη Γερμανία να υπογράψει την ανακωχή της 11^{ης} Νοεμβρίου 1918. Οι Τούρκοι, εξουθενωμένοι όσο ποτέ, υπέγραψαν άνευ όρων την υποταγή τους στο Μούδρο στις 17/30 Οκτωβρίου 1918, ενώ ο ενωμένος στόλος των νικητριών δυνάμεων έπλεε στην προ αιώνων βασιλεύουσα Κωνσταντινούπολη.

Να πως αποδίδει ο Στρατηγός Βάκκας το σκίρτημα των ομογενών της Κωνσταντινούπολης, εκείνο το ιστορικό πρωινό του κατάπλου του Στόλου μας, στο λιμάνι της Επταλόφου. «... Οι συνωθούμενοι σιωπηλά στην παραλία Έλληνες, έμειναν αποσβολωμένοι. Εμβρόντητοι. Ήταν αδύνατον να πιστέψουν εις τα ώτατους.... Αλλ' η μεγάλη μπάντα του θωρηκτού εξηκολούθειτο 'Σε γνωρίζω από την κόψη' και οι φθόγγοι του θείου εμβατηρίου εδόνουν τον αέρα. Την πρώτην βουβήνέκπληξιν διεδέχθη κύμα χαράς, που επλημύρισε τα πρόσωπά των, ένα αλληλοκύταγμα σκλάβων που ξαναγεννώνται. Και μόλις η μουσική έφθασε εις την στροφήν 'Χαίρε, ω χαίρε ελευθεριά', τα πλήθη ξέσπασαν. Ένα παραλήρημα ενθουσιασμού, ένα μυριόστομο 'ΖΗΤΩ', μια ασύλληπτη και απερίγραπτη φρενίτις διεχύθη στα κύματα της έξαλλης πλέον ανθρωποθάλασσας... Ποτέ ελληνικάί ψυχαί δεν επευφήμησαν τον Ελευθέριον Βενιζέλον όσον το αξέχαστο εκείνο πρωϊνόν οι εκατοντάδες χιλιάδες των Ελλήνων της Κωνσταντινουπόλεως...».

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι την περίοδο των Βαλκανικών πολέμων, η Ελλάδα κατέλαβε όλα τα νησιά του Αιγαίου, πλην των Δωδεκανήσων, τα οποία ήταν υπό Ιταλική κατοχή. Μετά ακολούθησε ο Ελληνοβουλγαρικός πόλεμος και η Ελλάδα κατέλαβε τις ακτές της Ανατολικής Μακεδονίας. Αλλά με τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο έγινε μεγάλο θαύμα, διότι βρέθηκαν, όπως είπαμε, υπό τον Έλεγχο της Ελλάδας όλες οι ακτές της Θράκης και η Δυτική Μικρά Ασία.

Ατυχώς, όμως, το 1922, με τη μεγάλη Μικρασιατική καταστροφή παρ' ολίγο έλειψε οι Τούρκοι να καταλάβουν τα μεγάλα νησιά του Αιγαίου Πελάγους. Δεν το πέτυχαν όμως διότι ο αείμνηστος Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος με την υπογραφή της Συνθήκης της Λοζάνης της 24^{ης} Ιουλίου 1923, κατόρθωσε να εξασφαλίσει την κυριαρχία της Ελλάδας επί των νήσων του Αιγαίου, πλην της Ίμβρου και Τενέδου, οι οποίες εξακολουθούν μέχρι σήμερα να είναι υπό Τουρκική κατοχή.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να τονισθεί ο ανεξήγητος ρόλος των Συμμάχων της Ελλάδας. Αλλά, ας αφήσουμε τον επίλογο της τραγικής δοκιμασίας της Μικρασιατικής καταστροφής να μας τον δώσει ο πρώην πρωθυπουργός της Μεγάλης Βρετανίας, ο πατέρας της Νίκης Winston Churchill με την ωμή ειλικρίνεια και την άφθαστη επιγραμματικότητα η οποία τον διακρίνει. Γράφει στο σύγγραμμά του *The World Crisis*, 1925. «... Δεκαπέντε, μόλις μέρες μετά την 26^η Αυγούστου 1922 ο Ελληνικός Στρατός, όστις εισήλθεν εις την Ανατολήν, ως εντολοδόχος της Μεγάλης Βρετανίας, των Ηνωμένων Πολιτειών και της Γαλλίας και επί τρία συνεχή έτη απετέλεσε το στήριγμα της Συμμαχικής Πολιτικής εναντίον των Τούρκων, αλλά, συγχρόνως και το αντικείμενο

των ενδοσυμμαχικών δολοπλοκιών, κατεστρέφετο και ερρίπτετο εις την θάλασσαν». Και συνεχίζει: «Η εις την Ευρώπην είσοδος και πάλιν των Τούρκων, ως αχαλινώτων και ατιθασεύτων κατακτητών, απετέλει την χειροτέραν δια τους Συμμάχους ταπείνωσιν».

Και όμως, παρά ταύτα, και παρά το γεγονός ότι η Τουρκία υπήρξε σύμμαχος του Κάιζερ της Γερμανίας στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και παρά το γεγονός ότι στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο παρέμεινε ουδέτερη, ενώ, αντιθέτως η Ελλάδα και στους δύο πολέμους πολέμησε στο πλευρό των συμμάχων και με τις θυσίες της έγινε ολοκαύτωμα για τη νίκη των συμμάχων και, ενώ κανείς δεν αμφισβητεί το γεγονός, ότι, ενώ όλες οι χώρες της Ευρώπης έπεφταν, αμαχητί, η μια κατόπιν της άλλης στα χέρια των Γερμανών κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και η μικρή Ελλάδα κράτησε τη Γερμανική Αυτοκρατορία επί 9 μήνες, στοιχείο που αποτέλεσε ανασχετικό παράγοντα της περαιτέρω πορείας των Γερμανών, διότι τους βρήκε ο χειμώνας στη Σοβιετική Ένωση, με αποτέλεσμα να χάσουν ουσιαστικά το παιχνίδι, εντούτοις η Δυτική Συμμαχία σήμερα ανέχθηκε το έγκλημα κατά της Κύπρου και ανέχεται, όπως θα δούμε στη συνέχεια αυτής της έρευνας, τις επεκτατικές

διαθέσεις των Τούρκων επί του Αιγαίου Πελάγους και οι οποίες, σε τελευταία ανάλυση, αποτελούν προσβολή της Ελληνικής κυριαρχίας και αξιοπρέπειας. Αυτό ήταν το τίμημα της μεταπολεμικής Ελλάδας για τις προσφορές της προς τη Δυτική Συμμαχία.

Όμως η καταστροφή της Μικράς Ασίας είχε και ένα ακόμη μεγαλύτερο κακό διότι αποδεδειγμένα από την ιστορία οι τότε σύμμαχοι της Ελλάδας συνέπραξαν και συνετέλεσαν στον εξοπλισμό του Επαναστάτη Κεμάλ Ατατούρκ, ο οποίος ξερίζωσε τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας, μέσα από μια πρωτοφανή γενοκτονία και κατασφαγή και με αυτό τον τρόπο εξαφάνισε στον 20^ο αιώνα τον Ελληνικό πολιτισμό των παραλίων της Μικράς Ασίας που ήκμαζε εκεί περί τα 3.000 χρόνια.

Αυτή η εθνολογική αλλοίωση και καταστροφή ήταν το επισφράγισμα. Αλλά, όπως γράφει και ο ιστορικός Σακελλαρόπουλος στο βιβλίο του «Σκιά της Δύσεως», «Ουδαμού η νίκη δεν είχε υπάρξει τόσο όσον επί των Τούρκων πλήρης. Αλλά και ουδαμού το κύρος των νικητών δεν υπέστη αλαζωνικώτερον εμπαιγμόν. Όλοι οι καρποί ενός ευτυχούς πολέμου, όλαι αι δάφναι χάριν των οποίων τόσαι χιλιάδες ανδρών έπεσαν εις τους βράχους της Καλλιπόλεως, τας ερήμους της Παλαιστίνης και τα έλη της Μακεδονίας, όλαι αι δαπάναι, τας οποίας αι μεγάλαι εκστρατεΐαι απήτησαν, τα πάντα κατέληγαν εις καταισχύνην. Μια απόλυτον αδιαμφησβήτητον επί της Τουρκίας νίκην, είχαν ρίψει επί της τραπέζης του συμβουλίου της διασκέψεως της ειρήνης οι στρατοί. Τέσσερα έτη αργότερον οι φλύαροι την μετέβαλον εις ήτταν. Όλαι αι ωαΐαι καυχησιολογΐαι της Ευρώπης και των Ηνωμένων Πολιτειών, όλη η ευγλωττία των πολιτικών των, όλος ο βόμβος των επιτροπών και των συμβούλων των, ωδήγησαν τους προ ολίγον ισχυρούς του Κόσμου εις το πικρόν αυτό και επονειδιστόν τέλος».

Αλλά, επειδή η εθνολογική σύνθεση του Αιγαίου των 3.000 χρόνων, δεν έμελλε να διαταραχθεί παρά μόνο το 1922, θα παραθέσουμε τρία χαρακτηριστικά σημεία της περιόδου αυτής του Έλληνα Ιστορικού, πρέσβη της Ελλάδας, Κωνσταντίνου Σακελλαρόπουλου, από το ίδιο βιβλίο «Η Σκιά της Δύσεως». Στη σελίδα 39 γράφει: «... Πρωτοφανές ίσως εις την ιστορίαν όλων των εποχών το φαινόμενον αυτό συμμάχων, οι οποίοι, όχι καν πριν να επιβάλλουν, αλλά δύο σχεδόν έτη πριν καταρτίσουν την συνθήκην της ειρήνης, που θα έπρεπε να είναι ο καρπός της νίκης, ετάχθησαν αναφανδόν, χωρίς εντούτοις να διαρρήξουν επισήμως την συμμαχίαν, παρά το πλευρόν

του εχθρού, από μίσος και αντιζηλία κατά των συμπολεμιστών και συμμάχων των. Φαινόμενον τραγικόνδια την Ελλάδα εις επακόλουθα, αφού αυτό έγινε μια από τας κυρίας αιτίας της Μικρασιατικής συμφοράς. Αλλά φαινόμενον, του οποίου αι γενικώτεροι συνέπειαι υπήρξαν τεράστιαι. Διότι αυτό ωδήγησε μετά τέσσερα έτη, εις την Λωζάννην, όπου μια διεθνής συνδιάσκεψιςπροεδρευομένη – τι ειρωνεία της τύχης! – από εκείνον που είχε τόσον σπείσει να προεξοφλήση και την Τουρκικήν υποταγήν, δεν κατώρθωσε, παρά να επισημοποιήση την συνθηκολόγησιν, όχι πλέον της Τουρκίας απέναντι της Ευρώπης, αλλά της Ευρώπης απέναντι της Τουρκίας».

Στη σελίδα 59 του ιδίου βιβλίου γράφει: «Όπως και αν έχη, την 15^η Μαΐου 1919, ο μετ' ολίγον αρχηγός των Τούρκων επαναστατών διωρίζετο, συμφωνούντων και των Συμμάχων, στρατιωτικός επιθεωρητής εις την Μικράν Ασίαν. Μόλις λαβών την σχετικήν διαταγήν, ο Κεμάλ, αφού δια των Ισμέτ και Φεβζή εφρόντισε να εξασφαλίσητην ευρείαν δικαιοδοσίαν, της οποίας είχαν ανάγκη, έσπευσε να επιβιβάσθι μικρού πλοίου, το οποίον θα τον μετέφερε εις Σαμψούντα. Επί του πλοίου εκείνου ανήλθεν, ολίγον κατόπιν, δια να τον αποχαιρετίση ο Ρεούφ, και από αυτόν έμαθε ο Κεμάλ ότι οι Έλληνες απεβιβάζοντο εις Σμύρνην. Η απόφασις, λοιπόν, του ανωτάτου συμμαχικού συμβουλίου να στείλη ελληνικόν στρατόν εις την Μικράν Ασίαν υπήρξε σύγχρονο σχεδόν με την απόφασιν της τουρκικής κυβερνήσεως να στείλη, εις την Μικράν Ασίαν, επίσης τον Κεμάλ. Απλή σύμπτωσις; Σύμπτωση μοιραία όντως».

Τέλος, στη σελίδα 111 γράφει: «... Οι Έλληνες όμως, σταλέντες από τους ίδιους Συμμάχους εις την Μικράν Ασίαν και αναλαβόντες κατ' εντολήν και δια λογαριασμόν των να καταλάβουν τους Τούρκους, δεν εγκαταλείφθησαν απλώς από τους εντολείς και συμμάχους των ε π ρ ο δ ό θ η σ α ν από τους περισσοτέρους εξ αυτών...».

Παρά, λοιπόν, την προδοσία και την καταστροφή, η Ελλάδα κατόρθωσε με τους αγώνες της να κρατήση την κυριαρχία της επί ολοκλήρου του Αιγαίου και του οποίου το καθεστώς παρέμεινε αμετάβλητο επί 25 συνεχή έτη, δηλαδή μέχρι το 1917. Η παρουσία του Κεμάλ Ατατούρκ στην εξουσία δε επέτρεψε την αλλοίωση του πνεύματος της ελληνοτουρκικής συνύπαρξης. Δεν επιχείρησε την παραμικρή αλλαγή επί της επίμαχης αυτής θάλασσας και, ενόσω ήταν στην εξουσία, ουδέποτε αμφισβήτησε την ελληνικότητα του Αιγαίου Πελάγους και άφηνε την επίμαχη αυτή θάλασσα πάντα ελληνική.

Μετά το θάνατό του, το 1938 και ιδιαίτερα κατά την έναρξη του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου, εμφανίστηκαν στον ορίζοντα τα πρώτα σημεία του τουρκικού επεκτατισμού. Και η κατάλληλη ευκαιρία παρουσιάστηκε. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Τουρκία να εισέλθει στον πόλεμο στο πλευρό των συμμάχων, ζήτησε αλλοίωση του καθεστώτος του Αιγαίου, και ζήτησε ως αντάλλαγμα της εισόδου της, τα Δωδεκάνησα και τη Σάμο. Οι Σύμμαχοι άρχισαν να σκέπτονται στα σοβαρά την αξίωση αυτή των Τούρκων.

Και το κακό δεν άργησε να φανεί, όταν, το 1943, η Σάμος καταλήφθηκε από λίγες Ελληνικές και Βρετανικές Δυνάμεις, στα πλαίσια του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου. Αυτή η επιβίβαση δυνάμεων ήταν η πρώτη ενέργεια απελευθέρωσης Ελληνικού τμήματος από τον κατακτητή, δηλαδή ήταν το πρώτο ελληνικό έδαφος το οποίο ελευθερωνόταν, πλην όμως, αντί επίσημων πανηγυρισμών, οι Άγγλοι κράτησαν σε πλήρη απομόνωση το νησί. Και όχι μόνο αυτό, αλλά η εξόριστη κυβέρνηση στη Μέση Ανατολή, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειές της, δεν κατόρθωσε να έρθει σε επαφή με Σάμο ο Υπουργός Εμ. Σοφούλης, ο οποίος με την άφιξή του διαπίστωσε έκπληκτος ότι τα τηλεγραφήματα, τα οποία στέλνονταν στη Σάμο, μέσω του Συμμαχικού Στρατηγείου Μέσης Ανατολής, δεν επιδίδονταν στους Έλληνες από τους παραλήπτες Άγγλους. Εξάλλου, χαρακτηριστική στο σημείο αυτό είναι η πληροφορία, που προήλθε από τα απόρρητα αρχεία του ForeignOffice της Αγγλίας, σύμφωνα με την οποία ένα διάγγελμα του Βασιλιά Γεώργιου του Β΄ προς τους Σάμιους ουδέποτε έφθασε στη Σάμο και στο σχετικό φάκελο PIC/190/2 αναγράφεται η ένδειξη «δεν απεστάλη ποτέ»!!!

Ως εκ θαύματος, τότε, σώθηκε η Σάμος γιατί η Αγγλία δεν διέθετε ισχυρές ναυτικές δυνάμεις για να απελευθερώσει το Αιγαίο και να το παραδώσει αμαχητί στα χέρια των Τούρκων και η εκστρατεία την οποία επιχείρησε κατά της Δωδεκανήσου και της Σάμου κινδύνευσε να καταρρεύσει. Μετά από αυτό η Τουρκία παρέμεινε αδρανής γιατί είδε πως οι Σύμμαχοι δεν διέθεταν ισχυρό στόλο και δεν υπήρχε περίπτωση να πραγματοποιηθούν οι επεκτατικές της διαθέσεις. Με αυτό τον τρόπο σώθηκε ο Σάμος.

Τέλος, όταν έληξαν οι πολεμικές επιχειρήσεις στα νησιά του Αιγαίου πελάγους εγκαταστάθηκε σε όλα ελληνική Διοίκηση, εκτός από τα Δωδεκάνησα, τα οποία παρέμειναν υπό ιταλική κατοχή μέχρι και στις 10 Φεβρουαρίου 1947, οπότε υπογράφηκε η περίφημη Συνθήκη Ειρήνης των Παρισίων με

τη λήξη του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου. Κατά τη σύσκεψη αυτή τα Δωδεκάνησα τα διεκδικούσαν οι Ιταλοί και οι Τούρκοι και κατόπιν φοβερών παρασκηνιακών ενεργειών και μεθόδων δόθηκαν στην Ελλάδα, ως ελάχιστον φόρος τιμής για τις θυσίες της, κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, στο πλευρό των Συμμάχων. Αλλά και στο σημείο αυτό αξίζει να παραθέσουμε τα «παχιά» λόγια των διάφορων συμμαχικών παραγόντων της περιόδου εκείνης, για τα κατορθώματα των Ελλήνων.

Ο Sumner Welles, Υπουργός Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών έλεγε: «Κανένα έθνος εις την Ευρώπην δεν ηγωνίσθη γενναιότερον του Ελληνικού εναντίον του Άξονος. Συνθήκη Ειρήνης παρέχουσα εις τον Ελληνικόν Λαόν το μέγιστον όριον ασφαλείας, θα αποτελή προπύργιον δια μιαν ελευθέραν και σταθεράν τάξιν εις την Ανατολικήν Μεσόγειον». Ο Harold Nicolson στις 11 Νοεμβρίου 1942 έλεγε, «... Όχι. Δεν έχουμε λησμονήσει. Και μια μέρα θα πληρώσωμεν το χρέος που οφείλομεν». Ο Winston Churchill στις 31 Ιανουαρίου 1943 έλεγε, «Μετά τον πόλεμον η Ελλάς θα αποκατασταθή απολύτως και θα λάβη την θέσιν που της αξίζει μεταξύ των νικητών». Ο Άγγλος υπουργός Noel Backer στις 21 Μαΐου 1942 έλεγε: «Σας δίνω τον λόγο της τιμής μου, ότι όλαι αι θυσίαι του Ελληνικού λαού δεν θα αποβούν εις μάτην. Δεν θα ξεχάσωμεν ποτέ την Ελλάδα».

Και, όμως, μπροστά στην αιωνιότητα, τι είναι 50 χρόνια; Απολύτως τίποτα και την ξέχασαν και ανέχθηκαν την τραγωδία της Κύπρου και ανέχονται τις σημερινές επεκτατικές διεκδικήσεις των Τούρκων στο Αιγαίο, αν και γνωρίζουν όλοι ποια θα είναι η έκβαση αυτών των επεκτατικών διαθέσεων της Τουρκικής κυβέρνησης. Το ερώτημα, όμως, που πλανάται είναι: Θα επιτρέψουν στην Τουρκία αυτοί οι Σύμμαχοι να καταλύσει τη σημερινή κατάσταση στο Αιγαίο; Θα επιτρέψουν στους εαυτούς τους να διαπράξουν ακόμα μια προδοσία;

Μετά από ένα τέτοιο ελληνικό παρόν και παρελθόν, έρχεται σήμερα η Τουρκία, γνωρίζοντας ποιοι την υποκινούν, να αμφισβητήσει την ελληνική κότητα του Αιγαίου, και επιχειρεί με διάφορες ενέργειες και μεθόδους να δημιουργήσει τετελεσμένα γεγονότα, όπως ακριβώς έπραξε το ίδιο και με την Κυπριακή τραγωδία, το 1974 που συνεχίζεται παρά την παγκόσμια κατάκραυγή και την οποία συνοδεύουν ψηφίσματα της ολομέλειας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Η Τουρκία έχει δημιουργήσει τετελεσμένα γεγονότα που αποτελούν στίγμα στον πολιτισμό μας του 21^{ου} αιώνα, αφού, κατά παράβαση κάθε έννοιας δικαίου και λογικής κατέλαβε το 40% περίπου του κυπριακού εδάφους, το οποίο και κατακρατεί ατυχώς μέχρι σήμερα, ενώ 200.000 Ελληνοκυπρίων παραμένουν πρόσφυγες στο νότιο τμήμα της Κύπρου. Θεωρούμε ιδιαίτερα αναγκαία αυτή την παρένθεση γιατί, όπως θα δούμε παρακάτω, και η κρίση του Αιγαίου έχει πολιτικά κίνητρα και είναι συνδεδεμένη και μεθοδευμένη με την κυπριακή κρίση και μαζί αποτελούν τα πρώτα δείγματα του εμφανιζόμενου τουρκικού επεκτατισμού στην εκρηκτική αυτή περιοχή της γης.

Οι Πρόνοιες του Διεθνούς Δικαίου για τη διασφάλιση της Ελληνικής Επικράτειας.

Καλό είναι να διευκρινίσουμε, στη συνέχεια, και να επιστήσουμε την προσοχή στους παραδεδεδεγμένους κανόνες και στις πρόνοιες του Διεθνούς Δικαίου για το Αιγαίο. Η Τουρκία απειλεί, διεκδικεί, αμφισβητεί και ασκεί κυριαρχία στην επικράτεια του Αιγαίου μας, γιατί δεν υπάρχει ελληνική αμυντική αποτρεπτική στρατηγική για να αποτρέψει τους εθνικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουμε από την Τουρκία. Πρέπει η πολιτική ηγεσία να εφαρμόσει τα πλεονεκτήματα της πατρίδας που θέτουν το διεθνές σύστημα και το διεθνές δίκαιο, για να μπορέσουμε να επιβιώσουμε σαν κράτος/έθνος. Να ορίσει την επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια, την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, την αιγιαλίτιδα ζώνη, τον υποθαλάσσιο πλούτο, και την ΑΟΖ.

Η Σύμβαση του 1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας αναφέρει ρητά στο άρθρο 121 παράγραφος 2, ότι όλα τα νησιά και οι νησίδες, με εξαίρεση τους βράχους που δεν μπορούν να έχουν δική τους οικονομική ζώνη, διαθέτουν ΑΟΖ και ότι η ΑΟΖ κάθε νησιού καθορίζεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που καθορίζεται και για τις ηπειρωτικές περιοχές. Αυτό το μεγάλο πλεονέκτημα της Ελλάδας έναντι της Τουρκίας το ανατρέπει η πολιτική ηγεσία που έχει ευθύνη για την ανατροπή συσχετισμών που θέτουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα της χώρας.

Εάν οι συντελεστές σχεδιασμού και άσκησης της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας δεν μελετήσουν ορθολογικά τα αξιώματα της εθνικής στρατη-

γικής, δεν θα μπορέσουμε να προστατεύσουμε την εθνική μας κυριαρχία. Θα αντιμετωπίσουμε συρρίκνωση της ελληνικής επικράτειας.

Οι συγκυρίες απαιτούν ότι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου, η εφαρμογή του δικαίου της θάλασσας για τα 12 μίλια Αιγιαλίτιδας και της ΑΟΖ είναι ένα από τα πολλά ιεραρχημένα εθνικά συμφέροντα. Η εθνική μας ασφάλεια απαιτεί την εφαρμογή των προνοιών του διεθνούς δικαίου και του δικαίου της Θάλασσας που θα εξασφαλίσει την ακεραιότητα της Ελληνικής επικράτειας.

Η αξιολόγηση μιας σειράς γεγονότων αποκαλύπτει ότι η ελληνοτουρκική διαφωνία απορρέει από την επιμονή της τουρκικής κυβέρνησης να αρνηθεί ότι τα νησιά του Αιγαίου έχουν το δική τους υφαλοκρηπίδα. Αντίθετα, σύμφωνα με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα.

Πιο συγκεκριμένα, τα νησιά αποτελούν μέρος της επικράτειας της Ελλάδας και δικαιούνται το τμήμα της υφαλοκρηπίδας που της ανήκει, σύμφωνα με τις ισχύουσες αρχές και τους κανόνες του διεθνούς δικαίου. Αυτά τα νησιά βρίσκονται στην υφαλοκρηπίδα που εκτείνεται κάτω από τη θάλασσα μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της ελληνικής επικράτειας, σύμφωνα με τις ισχύουσες αρχές και κανόνες του διεθνούς δικαίου. Ως εκ τούτου, μόνο η Ελλάδα έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχικά και αποκλειστικά δικαιώματα στην ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα για σκοπούς έρευνας, εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας που ανήκει στα νησιά αυτά.

Τι διατείνονται Ελλάδα και Τουρκία και τι προβλέπει η Διεθνής Νομοθεσία – Παρατηρήσεις επ' αυτής καθ' αυτής της διαφοράς.

Αυτό που η Τουρκία ζητάει είναι να μοιράσουμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα στο Αιγαίο. Από τη μελέτη της σειράς των γεγονότων προκύπτει, ότι η διαφορά Ελλάδος-Τουρκίας, για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου, οφείλεται εις την εμμονή της Τουρκίας να αρνείται να παραδεχθεί, ότι τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου έχουν ιδική τους υφαλοκρηπίδα και ισχυρίζεται, ότι αυτά αποτελούν φυσική προέκταση της χερσονήσου της Ανατολίας.

Η θέση όμως αυτή της Τουρκίας είναι λανθασμένη για το απλούστατο λόγο, ότι αυτό αντίκειται εις τα διεθνώς κρατούντα και ιδιαιτέρως εις την

Σύμβαση της Γενεύης του 1958, η οποία σαφέστατα ρυθμίζει το θέμα της υφαλοκρηπίδας.

Αναλυτικότερα, επειδή η μορφολογία του βυθού δεν ακολουθεί πάντοτε την συνήθη διαμόρφωση και η υφαλοκρηπίδα αλλού εκτείνεται σε απόσταση μέχρι 300 μιλίων, αλλού λιγότερο και αλλού δεν υπάρχει καθόλου υφαλοκρηπίδα, διότι η ακτή καταπίπτει απότομα εις τα μεγάλα βάθη, για το λόγο αυτό, η εν ισχύει Σύμβαση της Γενεύης του 1958 έδωσε ευρύτερο περιεχόμενο του όρου «υφαλοκρηπίδα», για να ξεδιαλύνει και στις πλέον ελάχιστες αμφιβολίες.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης της Γενεύης που ισχύουν σήμερα, και ειδικότερα τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, και 6, προκύπτουν αναμφισβητήτως τα εξής:

(1) Τα ύδατα πάνω από την υφαλοκρηπίδα είναι ελεύθερα για κάθε χρήση (ναυσιπλοΐα, αλιεία, έρευνα, πειραματισμό, ακόμη για τοποθέτηση υποβρυχίων καλωδίων ή αγωγών, υπό τον όρο όμως να μην παρεμποδίζεται εις το παράκτιο κράτος η εξερεύνηση και εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας του). Οποιοδήποτε κράτος μπορεί να χρησιμοποιεί τα ύδατα αυτά. Μάλιστα δε, σύμφωνα με το άρθρο 5, παρ. 1 της Συμβάσεως, επιβάλλεται στο παράκτιο κράτος η υποχρέωση, όταν εξερευνά ή εκμεταλλεύεται την υφαλοκρηπίδα του να μην παρενοχλεί αδικαιολογήτως την ναυσιπλοΐα, την αλιεία και την συντήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας, ούτε να παρενοχλεί τις επιστημονικές έρευνες εις τα ελεύθερα υπεράνω της υφαλοκρηπίδας ύδατα, εφ' όσον οι έρευνες αυτές γίνονται με σκοπό δημοσιεύσεως των αποτελεσμάτων των.

(2) Η υφαλοκρηπίδα καθ' εαυτή είναι απαραβίαστος. Το απαραβίαστο της υφαλοκρηπίδας είναι ΑΠΟΛΥΤΟ, προκειμένου περί εξερευνήσεως και εκμεταλλεύσεως της υφαλοκρηπίδας. Δηλαδή, δεν έχει κανένα δικαίωμα ένα κράτος, οποιοδήποτε, να προβεί σε εργασίες εξερευνήσεως της υφαλοκρηπίδας άλλου κράτους. ΣΧΕΤΙΚΟ, όμως, προκειμένου περί επιστημονικών ερευνών σχετικών προς την υφαλοκρηπίδα. Προκειμένου για τέτοιες επιστημονικές έρευνες, σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή (άρθρο 5, παρ.8) επιβάλλεται στο κράτος που έχει την υφαλοκρηπίδα να παρέχει την συναίνεση του για την διενέργεια ερευνών, εφ' όσον η σχετική αίτησις υποβάλλεται από οργανισμό, που παρέχει τις εγγυήσεις, ότι οι έρευνες θα είναι καθαρά επιστημονικής φύσεως, τα αποτελέσματα δε των ερευνών θα

πρέπει να δημοσιευθούν. Εις την περίπτωση αυτή το κράτος που έχει την υφαλοκρηπίδα δικαιούται να μετάσχει ή ν' αντιπροσωπευθεί εις τις έρευνες.

Από τη μελέτη της συμβάσεως αυτής προκύπτει ακόμη, ότι η υφαλοκρηπίδα αποτελεί επέκταση του βυθού της αιγιαλίτιδος ζώνης. Επομένως δικαίωμα υφαλοκρηπίδας παρέχει μόνο η ύπαρξη αιγιαλίτιδος ζώνης. Η θέση των ακτών επέκτασης των οποίων είναι η υφαλοκρηπίδα, έχει σημασία για τον καθορισμό της εκτάσεως του δικαιώματος. Τέτοιο δικαίωμα δεν παρέχει ούτε ο πληθυσμός, ούτε το εμβαδόν της ξηράς, ούτε κανείς άλλος παράγων, παρά μόνον οι ακτές.

Για να μην υπάρξει καμία απολύτως αμφιβολία, ή παρερμηνεία, ως προς την έννοια της λέξεως «ακτή», στο άρθρο 1, παρ. 2 ορίζεται ρητώς ότι "To the seabed and subsoil of similar submarine areas adjacent to the coasts of islands". [δηλαδή, **και** οι ακτές των νήσων περιλαμβάνονται εις τον όρο «ακτή»].

Το άρθρο 6 παρ. 1 & 2 αναφέρεται στις ειδικές περιστάσεις «Special circumstances», οι οποίες δικαιολογούν διαφορετικό καθορισμό ορίων που δεν υφίστανται για το Αιγαίο Πέλαγος, διότι απλούστατα υπάρχουν επίσημοι χάρτες της διαχωριστικής γραμμής των ορίων επί του Αιγαίου και η Ελληνική κυριαρχία επί των νήσων και της αιγιαλίτιδος ζώνης είναι αναγνωρισμένη και επικυρωμένη διεθνώς. Και πιο συγκεκριμένα, η αναγνώριση της Ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας του Ελληνικού Κράτους επί των ηπειρωτικών και νησιωτικών εδαφών του κατοχυρώθηκε με τις ακόλουθες συνθήκες, οι οποίες συνάφθηκαν και ισχύουν:

1) Τη Συνθήκη της Λοζάνης της 24ης Ιουλίου 1923. Την Συνθήκη αυτή την υπέγραψαν τότε η Αγγλία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Ιαπωνία, η Ελλάδα, η Ρουμανία, η Σερβία και η Τουρκία.

2) Τις Ιταλοτουρκικές Συμφωνίες της 4ης Ιανουαρίου 1932 και της 28ης Δεκεμβρίου 1932, στην Άγκυρα, που καθορίζουν τα θαλάσσια σύνορα της νήσου Καστελόριζου και των λοιπών νησιών της Δωδεκανήσου και των Μικρασιατικών ακτών.

3) Τη Συνθήκη του Μοντρέ, της 20ης Ιουλίου 1930 μεταξύ Αγγλίας, Αυστραλίας, Βουλγαρίας, Γαλλίας, Ιαπωνίας, Γιουγκοσλαβίας, Ρουμανίας, Ρωσίας και Τουρκίας. Επιβεβαιώνουν την αδιαμφισβήτητη ιδιοκτησία της

Ελλάδας στα εν λόγω νησιά. Αυτό αποδεικνύει ότι η Ελλάδα έχει πλήρη κυριαρχία πάνω από τα νησιά και τις ακτές του Αιγαίου.

4) Τη Συνθήκη των Παρισίων της 10ης Φεβρουαρίου 1947, μεταξύ Η.Π.Α., Κίνας, Γαλλίας, Μ. Βρετανίας, Ρωσίας, Αυστραλίας, Βελγίου, Βραζιλίας, Αιθιοπίας, Ελλάδος, Ινδιών, Ν. Ζηλανδίας, Κάτω χωρών, Πολωνίας, Τσεχοσλοβακίας, Νοτιοαφρικανικής Ενώσεως, Γιουγκοσλαβίας, Ουκρανίας και Ιταλίας.

Προφανώς, η άποψη της τουρκικής κυβέρνησης είναι εσφαλμένη, δεδομένου ότι έρχεται σε αντίθεση με τη διεθνή άποψη και ιδιαίτερα και με τη Συνθήκη της Γενεύης του 1958, η οποία σαφώς ρυθμίζει το μέτρο της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας. Η σύμβαση αυτή είναι κωδικοποίηση διεθνούς εθιμικού δικαίου και αρχών που ίσχυαν ήδη και ήταν διεθνώς παραδεκτές.

Το ίδιο έγινε και κατά τη διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας το 1982. Η Τουρκία δεν υπόγραψε τις αποφάσεις, γιατί αυτές επικύρωναν τη Σύμβαση της Γενεύης για το θέμα της υφαλοκρηπίδας των νησιών. Οι βλέψεις της Τουρκίας δεν θεμελιώνονται με την διεθνή νομιμότητα. Υπάρχουν, όμως πάγιοι κανόνες διεθνούς συμπεριφοράς, τους οποίους καμιά χώρα δε δικαιούται να παραβιάσει με τον ισχυρισμό ότι δεν τους αποδέχεται ή δεν έχει υπογράψει τις διεθνείς συμφωνίες που τους επιβάλανε. Επειδή δε δέχεται η Τουρκία τη Συνθήκη της Γενεύης και το Δίκαιο της Θάλασσας, πιστεύει ότι αυτό της δίνει το δικαίωμα να ισχυρίζεται ότι το θέμα της υφαλοκρηπίδας είναι πολιτικό και όχι νομικό. Όμως και το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης χαρακτήρισε επίσης το θέμα νομικό με την παράγραφο 31 της απόφασής του της 19-12-78 για την υφαλοκρηπίδα στο Αιγαίο.

Τα αποκλειστικά δικαιώματα της Ελλάδας για την υφαλοκρηπίδα βασίζονται στη Σύμβαση της Γενεύης του 1958, η οποία περιγράφει ρητά μια υφαλοκρηπίδα ως τον πυθμένα και το υπέδαφος δίπλα σε μια ακτή. Αυτή η περιγραφή μιας υφαλοκρηπίδας επικυρώθηκε από πολλές χώρες. Το 1969, το Διεθνές Δικαστήριο Δικαιοσύνης στη Χάγη ψήφισε να ενσωματώσει αυτήν την περιγραφή σε νόμο. Ωστόσο, τα νησιά του Αιγαίου είναι ιστορικά, νόμιμα και αναμφισβήτητα ανήκουν στην Ελλάδα.

Αυτή η ιστορική πραγματικότητα διαμόρφωσε την νομική κατάσταση που επικρατεί σήμερα στο Αιγαίο. Εις το Αιγαίο, τα σύνορα, δηλαδή την διαχωριστική γραμμή αποτελούν τα χωρικά ύδατα εκάστης χώρας. Ακριβώς το πλήθος και η διάταξη των Ελληνικών νησιών στο Αιγαίο κατοχυρώνουν το

αδιαίρετο του Αιγαίου Πελάγους και τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα επί ολοκλήρου του Αιγαίου Πελάγους αφού τα ελληνικά χωρικά ύδατα και οι υφαλοκρηπίδες των νησιών αλληλοκαλύπτονται και καλύπτουν σχεδόν όλο το Αιγαίο Πέλαγος.

Δεν εξετάζουμε στη προκειμένη περίπτωση και την εκδοχή της καθιέρωσης από μέρος της Ελλάδος της επεκτάσεως της αιγιαλίτιδος ζώνης εις τα 12 ναυτικά μίλια, αντί των 6 μιλίων που ισχύει σήμερα. Είναι η νέα ζώνη, την οποία καθιέρωσε η Διάσκεψη του Δικαίου της Θαλάσσης, τα οποία δεν είναι υποχρεωτικά, αλλά παριστάνουν το όριο μέχρι του οποίου μπορούν να φθάσουν τα Κράτη. Άγνωστο γιατί η Ελλάδα αποφεύγει να το εφαρμόσει εις το Αιγαίο Πέλαγος αν και είναι κάτι το οποίο δικαιούται να το κάνει με βάση το Διεθνές Δίκαιο. Και μόνον αυτό το μέτρο θα έλυνε οριστικά κάθε αμφισβήτηση για το μεγαλύτερο και το πλέον ενδιαφέρον τμήμα της Ελληνικής νησιωτικής υφαλοκρηπίδας.

Το γεγονός είναι ότι τα τρία πρώτα άρθρα της Συμβάσεως αποτελούν εθιμικό, δίκαιο, υποχρεωτικό για τα ενδιαφερόμενα μέρη και ότι τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα. Εκ της περαιτέρω προσεκτικής μελέτης της Συμβάσεως της Γενεύης προκύπτει σαφέστατα, ότι επειδή η Ελλάδα έχει υπογράψει την Σύμβαση αυτή, που καθορίζει σαφέστατα, ως και παραπάνω αναφέραμε λεπτομερώς, ότι και τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα που είναι μάλιστα επακριβώς προσδιορισμένη, επειδή η ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα αποτελούν σχεδόν μία αδιάσπαστη ενότητα και κατ' αυτόν τον τρόπο η νησιωτική υφαλοκρηπίδα τερματίζει την ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα της Τουρκίας και ως εκ τούτου δεν υπάρχει τουρκική υφαλοκρηπίδα Δυτικώς των ελληνικών νησιών, για την Ελλάδα δεν υπάρχει τίποτε αμφισβητήσιμο σε ό,τι αφορά τα κυριαρχικά δικαιώματά της.

Η Ελλάδα ενεργεί σύμφωνα με έναν κανόνα, ο οποίος έχει επιβεβαιωθεί από το Διεθνές Δικαστήριο. Το *status quo* στο Αιγαίο δημιουργήθηκε με διεθνή συμφωνία. Οι υπογράφωντες τη Συνθήκη της Λοζάνης εγκατέστησαν για μια ακόμη φορά το εδαφικό και νησιωτικό καθεστώς της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου, η Τουρκία είναι απρόθυμη να κινηθεί μέσα σε νομικά πλαίσια γιατί δεν έχει τέτοια δικαιώματα. Η τουρκική Κυβέρνηση συνεχίζει να χρησιμοποιεί το θέμα της υφαλοκρηπίδας σαν πρόσχημα για να προωθεί τις διεκδικήσεις της σε βάρος της

ελληνικής επικράτειας. Σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, η Τουρκία δεν έχει το δικαίωμα να διεξάγει δραστηριότητες στην ελληνική υφαλοκρηπίδα, είτε με εξερεύνηση, εκμετάλλευση, έρευνα είτε με άλλο τρόπο.

Αντίθετα, η Τουρκία προσπαθεί να δημιουργήσει νομικά προηγούμενα, χρησιμοποιώντας τις παραβιάσεις, σε συνδυασμό με απειλές, πιέσεις και ταυτοχρόνως με την δημιουργία συγχύσεως γύρω από το θέμα των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδος πάνω εις την νησιωτική υφαλοκρηπίδα.

Η Τουρκική Κυβέρνηση αποβλέπει στην πολιτικοποίηση του όλου θέματος με απώτερο σκοπό τον τουρκικό επεκτατισμό εις το απώτερο μέλλον.

Είναι απαραίτητο να επισημανθεί ότι μετά από ένα τέτοιο ελληνικό παρόν και παρελθόν, έρχεται η Τουρκία σήμερα να αμφισβητήσει τη ελληνικότητα του Αιγαίου, και επιχειρεί δια διαφόρων ενεργειών και μεθόδων να δημιουργήσει τετελεσμένα γεγονότα. Θεωρήσαμε ιδιαίτερα αναγκαίο να γράψουμε το άρθρο αυτό γιατί η κρίση του Αιγαίου έχει πολιτικά κίνητρα και αποτελεί το πρώτο δείγμα του εμφανιζόμενου τουρκικού επεκτατισμού εις την εκρηκτική αυτή περιοχή της Γης.

Από όλα τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι με την κλιμάκωση των Τουρκικών απειλών και των παράνομων αξιώσεών της, που θα συνεχίζει να αναθεωρεί, με τις σημερινές συγκυρίες και δεδομένα στην περιοχή μας, το εθνικό συμφέρον απαιτεί ότι τα κρατικά επιτελεία που σχεδιάζουν και χαράσσουν τα εναλλακτικά στρατηγικά σχέδια και αποφάσεις, να εφαρμόσουν τις πρόνοιες του διεθνούς δικαίου και του δικαίου της θάλασσας για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου. Αυτό επιτάσσει το εθνικό συμφέρον που είναι η εθνική μας επιβίωση. Καμία διαπραγμάτευση κυριαρχικών δικαιωμάτων.

Κατά συνέπεια, το ελληνικό πολιτικό σύστημα πρέπει να γνωρίζει ότι στην παγκόσμια πολιτική λειτουργεί μια αδιάκοπη και επαναλαμβανόμενη διαπάλη για ισχύ, και για την διατήρηση του status quo. Επειδή είναι αυτονόητο ότι κάθε κράτος είναι υπεύθυνο για την επιβίωσή του και αισθάνεται αβέβαιο για τις προθέσεις των γειτόνων του, οι πολιτικοί ηγέτες και ο λαός πρέπει να βασίζονται στην αυτοβοήθεια. Ο σκοπός κάθε κράτους είναι η διατήρηση του εθνικού του συμφέροντος, της εθνικής του κυριαρχίας, και της επιβίωσή του.

Για αυτό λοιπόν, απαιτείται εθνική στρατηγική για την ασφάλεια της πατρίδας και της εθνικής της ανεξαρτησίας. Η ελληνική πολιτική τάξη δεν πρέπει να είναι ενδοτική, και να συνθηκολογεί στις διεκδικήσεις ξένων δυνάμεων στα εθνικά μας θέματα. Όπου η Τουρκία απειλεί, διεκδικεί, αμφισβητεί και ασκεί κυριαρχία στην επικράτεια του Αιγαίου μας, η ελληνική πολιτική ηγεσία ενδίδει. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να έχουμε ολέθριες συνέπειες. Γιατί; Γιατί δεν υπάρχει ελληνική αμυντική αποτρεπτική στρατηγική. Η Ελλάδα δεν έχει συντελεστή ισχύος, γι' αυτό και δεν έχει απότρεπτική πολιτική για να αποτρέπει τους εθνικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουμε. Αδυνατούμε να αποτρέψουμε τις απειλές εναντίον μας. Δεν υπάρχει ικανή πολιτική ηγεσία που να ορίζει την εξωτερική απειλή, να εποπτεύει την κατάσταση και να έχει εναλλακτικές αποφάσεις για τις απειλές που αντιμετωπίζουμε. Και εδώ κρίνεται η ασφάλεια της Ελλάδας. Για πρώτη φορά κινδυνεύουμε σαν Έθνος.

Συμπεράσματα.

Από όλα τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι τα διδάγματα της ιστορίας ενισχύουν τα διδάγματα ότι το Αιγαίο είναι το λίκνο του Ελληνισμού. Αυτά τα ιστορικά στοιχεία για το Αιγαίο πιστοποιούν το πότε διαμορφώθηκε ο ελληνικός πολιτισμός, από πότε εμφανίστηκαν και κατοίκησαν οι Αιγαίοι Έλληνες, και τα εθνολογικά χαρακτηριστικά τους, δηλαδή από το 3.000 π.Χ. Αυτά τα ιστορικά στοιχεία επιβεβαιώνονται και από τα ερείπια αρχαίων ελληνικών πόλεων, ναών και μνημείων στα νησιά. Μέσα από αυτά τα ίδια στοιχεία παρουσιάζονται και οι αρχαίοι κάτοικοι του Αιγαίου, όπως, ενδεικτικά: ο γιατρός και ιδρυτής του Ασκληπιείου Ιπποκράτης από την Κω, ο μαθηματικός Πυθαγόρας, από την Σάμο, ο περίφημος αστρονόμος Αρίσταρχος ο Σάμιος, ο Όμηρος από την Χίο, οι φιλόσοφοι Πιττακός και Θεόφραστος από την Λέσβο, ο φιλόσοφος Παναίτιος από την Ρόδο, ο Απολλώνιος και ο Αθηνόδωρος στην ρητορική σχολή της Ρόδου.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αν χάσουμε το Αιγαίο, χάσαμε την ΕΛΛΑΔΑ. Οι ακτές του Αιγαίου είναι 10.942,8 χιλιόμετρα, και η έκταση των νησιών καλύπτει το ένα πέμπτο της ελληνικής επικράτειας. Η Τουρκία, αρνούμενη την διεθνή νομιμότητα, επιδιώκει να μοιράσουμε και να συνεκμεταλλευτούμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Μια διευκρίνιση στο σημείο αυτό είναι απαραίτητη. Το στρατηγικό μήκος της Τουρκίας υπολογίζεται σε 900 μίλια και το πλάτος της Ελλάδας σε 250 μίλια, συμπεριλαμβανομένων και των 140 αντιστοιχών του Αιγαίου Πελάγους. Αν λάβουμε υπόψη τα αυτά 140 μίλια, σήμερα, τα επιβουλεύεται η τουρκική αρπακτικότητα, η Ελλάδα περιορίζεται να οργανώσει την άμυνα της σε ένα στρατηγικό πλάτος 110 μιλίων μόνο. Κατά συνέπεια, εδώ πρόκειται περί τρέλας στη κυριολεξία, γιατί κάτι τέτοιο θα σήμαινε παράδοση εθνικού κυρίαρχου χώρου στην Τουρκία. Αντιλαμβάνεται πλέον ο οιοσδήποτε ότι αν ποτέ συνέβαινε αυτό, η κατά πλάτος διχοτόμηση της Ελλάδας θα ήταν βεβαία, γιατί με τα σημερινά τεχνολογικά στρατιωτικά δεδομένα η οργάνωση άμυνας σε πλάτος 110 μιλίων είναι όχι μόνο επισφαλής, αλλά και θανατηφόρα πριν ακόμη άρχιζε οποιαδήποτε επιχείρηση, γιατί γίνεται λόγος για χρόνο λεπτών και δευτερολέπτων, όταν αναφερόμαστε σε αεροπλάνα, πυραύλους και βαλλιστικά βλήματα. Σ' αυτό αποβλέπουν οι Τούρκοι αναμφισβήτητα.

Κάτω απ' αυτές τις απaráδεκτες συνθήκες και τα σατανικά σχέδια, δεν νομίζουμε πως είναι δυνατόν να υπάρξει Κυβέρνηση ΕΛΛΗΝΙΚΗ που θα ενέδιδε στις αξιώσεις των Τούρκων στο Αιγαίο έστω και ένα βήμα.

Υπενθυμίζουμε ότι οι θέσεις της Τουρκίας στο χώρο του Αιγαίου συνίστανται στη ντε φάκτο διχοτόμηση του επιχειρησιακού χώρου, σε ποσοστό 50%, και ήδη υφίσταται αδιέξοδο, επειδή πρόκειται για θέμα καθαρά διεκδικήσεων, που σε καμιά περίπτωση δεν είναι διαπραγματεύσιμο. Η Ελλάδα πρέπει να χρησιμοποιήσει τη "σωστή" δόση ισχύος, γιατί η αδυναμία της προκαλεί τον επιθετικό χαρακτήρα των πειρατών της Τουρκίας εναντίον της πατρίδας.

Είναι γεγονός ότι τα στοιχεία μιλούν από μόνα τους. Αποδεικνύεται ότι και τα μεγάλα συμφέροντα αφορούν κατά το μέγιστο ποσοστό την εξυπηρέτηση των τουρκικών επιδιώξεων και συμφερόντων σε βάρος της Ελλάδας. Τα πολιτικοστρατιωτικά σχέδια των μεγάλων δυνάμεων και Τουρκίας στο χώρο του Αιγαίου ταυτίζονται. Και τούτο γιατί, αυτές οι δυνάμεις, αν και γνωρίζουν ότι οι Τουρκικές Κυβερνήσεις αποβλέπουν στη ντε φάκτο διχοτόμηση του Αιγαίου, αρνούνται επίμονα εγγυήσεις οποιασδήποτε μορφής ακόμη και μέσα στα συμμαχικά πλαίσια. Οι θέσεις αυτές θέτουν σε άμεσο κίνδυνο τα εθνικά μας συμφέροντα, αφού τα συμφέροντα αυτά θεω-

ρούνται εξαιρετικά ευαίσθητα για την ασφάλεια και την υπεράσπιση της Ελλάδας.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, απαιτείται μια υψηλή στρατηγική της Ελλάδας κατά των συγκεκριμένων απειλών της ασφάλειας της πατρίδας μας. Μόνο με αυτότον τρόπο θα μπορέσουμε ν' αποφέρουμε κάποιο αποτέλεσμα σ' όλα αυτά τα γεωπολιτικά και επεκτατικά τουρκικά σχέδια σε βάρος μας.

Γίνεται, επομένως, εύκολα αντιληπτό ότι μέσα στον ανταγωνιστικό χώρο συμφερόντων της Ανατολικής Μεσογείου η Ελλάδα πρέπει να επιλέξει και να εφαρμόσει μια υψηλή στρατηγική που θα μεγιστοποιεί τα συμφέροντά της και θα κατοχυρώνει την ασφάλειά της, την εδαφική της ακεραιότητα και την ανεξαρτησία της. Η Ελλάδα θα πρέπει να συμμαχήσει για να εξισορροπήσει την ισχύ της έναντι της τουρκικής επιθετικότητας. Για να εξασφαλίσει την ασφάλειά της, χρειάζεται αυτή η υψηλή στρατηγική για να μπορέσει να επιτύχει τους εθνικούς της σκοπούς. Να προσδιορίσει τα πολιτικά μέσα για να αντιμετωπίσει τις απειλές, και να χρησιμοποιήσει τα πλεονεκτήματά της έναντι των τουρκικών πλεονεκτημάτων.

Συγχρόνως, η μεγιστοποίηση του εθνικού μας συμφέροντος, της διατήρησης της εδαφικής μας ακεραιότητας και της ανεξαρτησίας θα πρέπει να είναι τα βασικά κίνητρα αυτής της υψηλής στρατηγικής για την ασφάλειά μας και την διατήρηση της εδαφικής μας κυριαρχίας. Η απειλή είναι προφανής και υπαρκτή χωρίς καμιά αμφιβολία. Απαιτείται πολιτική επαγρύπνηση και ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ στο έπακρο για την αποτελεσματική άμυνα του εθνικού μας χώρου. Είμαστε μόνοι και ανυπεράσπιστοι, και πρέπει να κατοχυρώσουμε την επιβίωσή μας. Αν χάσουμε το Αιγαίο, χάσαμε την ΕΛΛΑΔΑ.

Με γνώμονα, λοιπόν, την ιστορία, τους αρχαίους ιστορικούς, φιλόσοφους, και γεωλόγους το ελληνικό έθνος ζούσε στο Αιγαίο από την αυγή της ιστορίας. Το Αιγαίο είναι το λίκνο του Ελληνισμού. Οι Έλληνες του Αιγαίου γεννήθηκαν από την ιστορία. Γι' αυτό και αποτελούν τον κυριαρχικό παράγοντα της ιδιοκτησίας περιοχής αυτής. Αναμφισβήτητα διαπιστώνεται με γνώμονα πάντοτε την ιστορία, ότι το Αιγαίο ανήκει από καταβολής ιστορίας εις τους Έλληνες.

Ένα είναι γεγονός. Αν παραστεί ανάγκη, όπως και στο παρελθόν έτσι και στο μέλλον, η Ελλάδα θα αποδείξει για μια ακόμη φορά ότι δεν υπάρχουν λαοί με υλική ισχύ και δύναμη, αλλά υπάρχουν λαοί με παραδόσεις και ιστορία. Υπεράνω κάθε συμφέροντος υφίσταται η εθνική αξιοπρέπεια για την

οποία και φέρεται αποφασισμένη η Ελλάδα να αγωνισθεί. Όσο για την Τουρκική κυβέρνηση διαπράττει μεγάλο σφάλμα γιατί χτυπάει την πόρτα του Αιγαίου Πελάγους με καθυστέρηση 3.000 χρόνων!!!

Νικόλαος Λ. Μωραΐτης. Ph.D.
Διεθνείς Σχέσεις, Συγκριτική πολιτική
Εξωτερική Πολιτική των ΗΠΑ, Παγκόσμια πολιτική.
Καλιφόρνια, U.S.A. 2020
Member of International Hellenic Association (USA)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

Convention on the Continental Shelf, signed at Geneva, 29 April 1958 [open for signatures until October 31, 1958, now in force. Η νομική έννοια της υφαλοκρηπίδας].

Διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας το 1982. [Εδώ επικυρώνεται η Σύμβαση της Γενεύης για την υφαλοκρηπίδα των νησιών].

Διεθνές Δικαστήριο Χάγης, Απόφαση 19//12/1978 [Η απόφασή του ότι το θέμα για την υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου είναι νομικό . Παράγραφο 31].

Δουδούμης, Γ. Ε., Ανατολική Μεσόγειος: παρόν και μέλλον, εκδ. Παπαδήμας, Ιούνιος 2017.

Ηρακλείδης, Α., Αιγαίο και Ανατολική Μεσόγειος, εκδ.Θεμέλιο, Μάρτιος 2020.

Κλούρας, Δ. Ε., Η απειλή προ των Πυλών, εκδ. Λειμών, Ιούνιος 2018.

Μάζης, Ι.Θ., Γεωπολιτικά ζητήματα στην Ευρύτερα Μέση Ανατολή και την Μεσόγειο, εκδ. Λειμών, Νοέμβριος 2017.

Moraitis N., The Greek-Turkish dispute on the continental shelf in the Aegean sea:

territorial status from the dawn of history to the present, Lambert Academic Publishing, 2013- , «Απαιτείται η εφαρμογή των προνοιών του Διεθνούς Δικαίου για την ασφάλεια της Ελληνικής Επικράτειας», διαδικτυακή δημοσίευση στο International Hellenic Association (USA), Ιανουάριος 2020

Σταθακόπουλος Δ., Το προβλεπτό και το απρόβλεπτο στις Ελληνο-Τουρκικές σχέσεις, εκδ. 24 Γράμματα, Νοέμβριος 2019.

Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας, Μοντέγκο Μπέι 1982, [Κωδικοποιεί το Διεθνές Δίκαιο και δίνει τη δυνατότητα να επεκτείνει η Ελλάδα τα χωρικά της ύδατα στα 12 μίλια].

Συνθήκη της Λοζάνης, 24 Ιουλίου 1923. [Με αυτή τη Συνθήκη, στο άρθρο 12, κατακυρώθηκαν στην Ελλάδα τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και το εύρος των χωρικών υδάτων ορίστηκε στα τρία ναυτικά μίλια]

Συνθήκη του Μοντρέ, 1936, [Η Ελλάδα επέκτεινε τα χωρικά της ύδατα στα έξι (6) μίλια για να ακολουθήσει η Τουρκία τρεις δεκαετίες αργότερα (1964)].

International Hellenic Association

Πηγή : <https://professors-phds.com/>